

Det kgl. Arbeids- og Sosialdepartement
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Vår dato 01.11.2005
Deres dato 27.10.2005
Vår referanse 19129-1
Deres referanse 200503890-/HAM

FORSLAG TIL ENDRINGER I NY ARBEIDSMILJØLOV - HØRING

Det vises til møte med departementet ved statssekretær Støstad 31. oktober 2005 hvor regjeringens forslag til endringer i den nye arbeidsmiljøloven ble presentert, og hvor det ble gitt frist til onsdag 2. november med å sende inn uttalelse om forslagene.

Norsk næringsliv er i økende grad internasjonalsert og konkurranseutsatt. For å hevde seg på markedet må bedriftene drive kontinuerlig omstilling. Derfor er de avhengige av at rammebetingelsene for arbeidslivet legger til rette for endring, og ikke blokkerer eller hindrer omstilling. Løsningene må i større grad utformes på den enkelte arbeidsplass. En arbeidsmiljølov som ikke også ivaretar bedriftenes behov for fleksibilitet vil gjøre det vanskeligere å skape nye arbeidsplasser i Norge og mer aktuelt å legge investeringer til andre land. Et viktig krav til lovverket for arbeidslivet må være at det skal bidra til å fremme verdiskaping og sysselsetting i Norge. NHO mener dette perspektivet nå blir helt borte i den nye arbeidsmiljøloven.

Det forslaget til ny arbeidsmiljølov som ble vedtatt i juni 2005, hadde sin bakgrunn i en lang og grundig prosess. I Arbeidslivslovutvalget (NOU 2004:5) valgte NHOs representant sammen med de øvrige arbeidsgiverrepresentantene, i motsetning til tre av de fire arbeidstakerrepresentantene, å inngå en rekke kompromisser for å sikre at utvalget kunne avgi en innstilling som bygget på et solid flertall. Det fremgår av NHOs høring til utvalgets innstilling (brev av 10. juni 2004) at utvalgets flertallsinnstilling langt fra var i overensstemmelse med NHOs prinsipale syn. Vi konstaterer at den regjering som fremla det lovutkastet som ble vedtatt i juni 2005 likevel fravek flertallsinnstillingen på flere vesentlige punkter etter press fra enkelte arbeidstakerorganisasjoner. Vi finner det forstemmende at den nye regjering nå foretar ytterligere endringer i næringslivets disfavør i den innstillingen som i utgangspunktet var et balansert utkast til en modernisert lov for arbeidslivet.

Når regjeringen først har bestemt at loven skal endres, er vi enige i at strukturen i den i juni 2005 vedtatte loven beholdes.

Vi registrerer at den nye loven ikke skal gjøres gjeldende for arbeidstakere ansatt i staten. NHO har vanskelig med å se begrunnelsen for at en slik forskjellsbehandling.

Til de enkelte endringsforslag skal bemerkes:

Lovens formål

Det er en selvfølge at arbeidsmiljøloven på samme måte som den tidligere arbeidervernloven regulerer rettigheter og plikter så vel for arbeidstakere som for arbeidsgivere, og at regelverket i siste instans bygger, og må bygge på en totalvurdering av samfunnets behov. Det virker derfor ganske meningsløst å fjerne henvisningene til dette i bestemmelsen om lovens formål.

Arbeidstid

Lovens arbeidstidsbestemmelser trenger i høy grad en modernisering slik Arbeidslivslovutvalget foreslo. Vi finner det svært lite tilfredsstillende at regjeringen nå foreslår å gå tilbake til de regler som gjelder i dag, og for overtidens del endog til reglene slik de var før februar 2003. Spesielle arbeidstidsordninger, bl.a. gjennomsnittsberegning, for arbeid som foregår hvor det er lang avstand mellom arbeidssted og arbeidstakernes bosted blir nå vanskeliggjort også der dette åpenbart er i så vel arbeidstakernes som virksomhetenes interesse. Det synes helt unødvendig å gjeninnføre detaljreguleringen av overtiden og å frata arbeidstakerne muligheten til selv å avtale utvidet overtid. Hensikten kan neppe være noen annen enn å sikre de tillitsvalgtes maktposisjon overfor arbeidstakerne og bedriftene. Tilbakeføringen av myndighet til Arbeidstilsynet på dette området virker dessuten unødvendig byråkratisk.

Midlertidig ansettelse

NHO beklager sterkt at regjeringen vil innskrenke adgangen til midlertidig ansettelse. Vi mener dette helt klart vil skade sysselsettingen generelt og spesielt gå ut over de svakeste gruppene av arbeidssøkere. Vi har merket oss at det fra enkelte hold har vært reist tvil om en slik påstand. Vi viser imidlertid til at Aetat var enig i utvidelsen av adgangen til midlertidige ansettelser nettopp ut fra deres erfaring med arbeidsformidling og deres egen oppfølgingsundersøkelse, jf. Ot.prp. nr. 46 (2004-2005) s 208. Vi viser også til NHOs egen undersøkelse blant nesten 800 bedrifter i september 2005 hvor det fremgikk at 90% av bedriftene foretrakk fast ansatte, men at 86% mente at utvidet adgang til midlertidig ansettelse var av betydning for dem, og dessuten at 75% svarte at de ville ansatt flere dersom adgangen til midlertidig ansettelse ble utvidet. Det fremgår også av svarene at det aktuelle merarbeid - med nåværende regler - dels ikke ble utført, dels ble utført gjennom overtid eller innleid arbeidskraft/underentreprenører. Bare 1,9% svarte at manglede mulighet til midlertidig ansettelse medfører flere fast ansatte. Utskrift av undersøkelsen vedlegges. Dette samsvarer også med Statistisk Sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse, gjengitt i innstillingen fra Colbjørnsenutvalget (NOU 1999:34, pkt. 9.3.1).

Det vises også til Fafo-rapport 430 (Atypisk arbeid – Midlertidige ansettelser og deltidsarbeid i Norge). Her fremgår (s 31) at over en toårsperiode har, av andelen som fortsatt er lønnstakere, hele 75 prosent gått over fra midlertidig til fast stilling. At midlertidig stilling er særlig aktuelt i startfasen av yrkeslivet illustreres også ved undersøkelse gjengitt av Arbeidslivslovutvalget pkt 15.3.6, s 296.

Stillingsvern

Retten for en arbeidstaker som er oppsagt p.g.a. arbeidsmangel til å stå i stilling etter utløpet av oppsigelsesfristen dersom vedkommende går til sak, er unik for Norge. Den er prossesskapende og forrykker forhandlingssituasjonen vesentlig også ved de åpenbart saklige oppsigelsene. Dette gjør helt nødvendige omstillinger og rasjonaliseringer tidkrevende og kostbare. Vi finner det meget beklagelig at regjeringen nå vil endre den meget forsiktige justeringen som var foretatt i den nye loven som ble vedtatt i juni 2005.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Område arbeidslivspolitik

Sigrun Vågeng
Direktør